

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чика бошлаган. © № 173 (7. 262) 1990 йил 1 август, чоршанба Ҳафта 3 тийин.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Ш. Р. Шоабдураҳимов оlib борган навбатдаги мажлисда бошқа масалалар қаторида метъморчилик ва шаҳарсозлик Бош бошқармаси, капитал қурилиш Бош бошқармаси, «ТашНИИПгенплан», «Ташнипрогор» лойиҳалаш институтлари ва бошқаларнинг 1991—1992 йилларда турар жой ва ижтимоий, маданий-маиший бинолар қурилишининг лойиҳа-смета ҳужжатларини таъминлаш бўйича оlib бораётган ишларни тўғрисидаги масала муҳокама этилди.

МУҲОКАМА қизғин ўтди. У юксак таъкидий руҳда бўлди. Муҳокама этилаётганлар ҳисобот берганларидан кейин қўллаб ҳаққоний, таъкидий мулоҳазалар билдирилди, мажлис қатнашчиларининг кўпчилиги фикрига кўра, бу ҳисоботлар бутунги кун талабларига жавоб бермасди. Шунинг учун ҳам амалий тақлифлар ва фойдали маслаҳатлар берилди.

Турар жой, касалхоналар, поликлиникалар, мактаблар, болалар бочқалари ва бошқа ижтимоий, маданий-маиший бинолар қуриш бўйича режаларни амалга ошириш, инженерлик коммуникацияларини, йўл ва бошқаларни тезор қуришларда барпо этиш замонавий шаҳарнинг нормал ҳаётини таъминлайдики, 1991—92 йиллар бу борада келгуси беш йиллик умумий дастурнинг таркибий қисми ҳисобланади.

Бу гал беш йиллик бошланишидан 14 йил олдин, яъни жуда барвақт Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Кенгашининг 414-қарори қабул қилинган эди. Тошкент шаҳар партия комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг «Тошкент аҳолисининг ҳаёт таъминотини тубдан ахшиллаш ва шаҳарнинг тарихан таркиб топган районларини тезор реконструкциялаш юзасидан 1991—1995 йилларга мўлжалланган биринчи галдаги тадбирлар тўғрисидаги қарори кенг маълумдир. Буларнинг таъйрланиши ҳақида «Тошкент оқшом» ва «Ечерний Ташкент» рўномалари 1989 йил 18 сентябрь сонларида муфассал ҳикоят қилиб берган эди. Шундан сўнг рўнома саҳифаларида «Шаҳримиз қандай бўлиши керак?» руқини остида кенг мунозара бўлиб ўтди. Унда халқ кўралиги барча соҳалари мутахассисларнинг бир неча ўйлаб йирик мақолалари ёритилди. Ўзбекистон пойтахти аҳолисининг қўллаб чиқишлари, мулоҳаза, тақлиф ва истаклари ўз ақсини топди. Ана шуларнинг ҳаммасини ҳисобга оlib, қоронда номлари тилга олинган қарорлар ниҳоятда етказилди ва «Ошом» саҳифаларида муфассал баён этилди қилинди. Шундай қилиб, шаҳар лойиҳаловчилари учун юқори даражада сифатли лойиҳа-смета ҳужжатларини ўз вақтида бажариш учун зарур асос берди.

Улар бу вазифани қандай удаламақдлар? Мажлис қатнашчилари ана шунини аниқлашга интидилар. Негаки 1991 йилгача беш ой қолди. Қурувчилар эса барча лойиҳа ҳужжатларини анча олдинроқ олишлари лозим.

Шу нарса аниқландики, шаҳар метъморчилик ва шаҳарсозлик Бош бошқармаси, капитал қурилиш Бош бошқармаси, лойиҳалаш институтлари кўпгина йўналишлар бўйича анча орқада қолмақдлар. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси келгуси йили 1025 минг квадрат метр уй-жой қуриш ва 1066 минг квадрат метр уй-жойга ҳозирлик қуриш структурасини ишлаб чиққан. 1991 йил режасини шакллантириш бўйича ишлар оlib борилади. «Главташкентстрой» бутунги кунда лойиҳа-смета ҳужжатлари таъминланган 851 минг квадрат метр уй-жойни қурилиш режасига киритди. Умуман капитал қурилиш Бош бошқармаси келгуси йил режаси учун «Главташкентстройга» 166 минг квадрат метр турар жой учун ҳужжатларни берганича йўқ.

Тошкентнинг эски шаҳар қисмининг реконструкция қилиш учун ҳужжатлар сует тайёр-

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети мажлисидан

Шаҳримиз қандай бўлиши керак?

БУ САВОЛГА ЖАВОБ ТОШКЕНТЛИК ЛОЙИҲАЧИЛАРНИНГ ИШ СИФАТИГА КЎП ЖИҲАТДАН БОГЛИҚДИР

ланмоқда. Келгуси йили бу ерда 30 минг квадрат метр уй-жой, 1992 йилда эса яна 70 минг квадрат метр уй-жой қурилиши керак. «СреданНИТАГ» институтини ана шу қурилишлар учун лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрламоқда, шу йил 1 декабрда 42,4 минг квадрат метр уй-жойга ана шундай ҳужжатларини беришга ваъда қилаяпти.

Соғлиқни сақлаш объектларини лойиҳалаш айниқса орқада қолмоқда. «ГипроНИИЗдрава»нинг Ўрта Осиё филиали янги касалхоналар қурилиши узуни лойиҳа ишларини бажаришга битта ҳам шартномани тасвир этгани йўқ. Ана шу сабабга кўра келгуси йилнинг режа лойиҳасида ҳозирча топшириқдаги 1200 та ўрнига бор-йўғи 150 ўрнили шифохоналар, 1992 йилда эса 1800 ўрнига 240 ўрнили шифохоналарни ишга тушириш кўзда тутилмоқда.

Халқ таълими бинолари қуриш иши анча яхши кетапти. У тайёр лойиҳа-смета ҳужжатлари билан таъминланмоқда. Бироқ уларнинг 40 фоизини қурилиш нормалари ва қондалари замонавий талабларига мувофиқ тарзда қайта ишлаш ва қайта тасдиқлаш зарур.

Зотан ҳужжатларни ишлаб чиқиш сифати қизғин муҳокамага сабаб бўлди. Бошқармалар ва институтларнинг раҳбарларига саволлар ёғилиб кетди. Бу саволларнинг бири иккинчисидан нордворок эди. Кўпинча қизғин кетишар, аммо ҳаққоний фикрларни билдиришар эди:

— Нега пуллик автомобиль тўхташ жойлари шаҳарда етишмайпти. Бу етишмовчиликка барҳам бериш учун нималар қилинапти?

— Ана шу мақсадда биноларнинг ер ости иншоотларидан фойдаланиш кўзда тутиляптими?

— Шаҳарда чиқиндиларни йиғиштириб олиш бўйича ўткир муаммони ҳал этиш учун лойиҳачилар нималар қилишляпти? Типовой чиқиндиларни йиғиш майдончалари сонини етарлича қилиш кўзда тутиляптими?

— Канализация ва бошқа инженерлик қурилмаларининг транзит системасини уйлари-нинг ертўллари орқали ўтказишни лойиҳа-смета қачон барҳам берилади?

— Турар жой маззеларида лифт ҳўжалигини диспетчерлаштириш ва хизмат кўрсатадиган ходимларга диспетчерлик хонаси қуриш кўзда тутиляптими? Ахир, бунинг учун қўпгина квартираларни банд қилишга тўғри келаяптику?

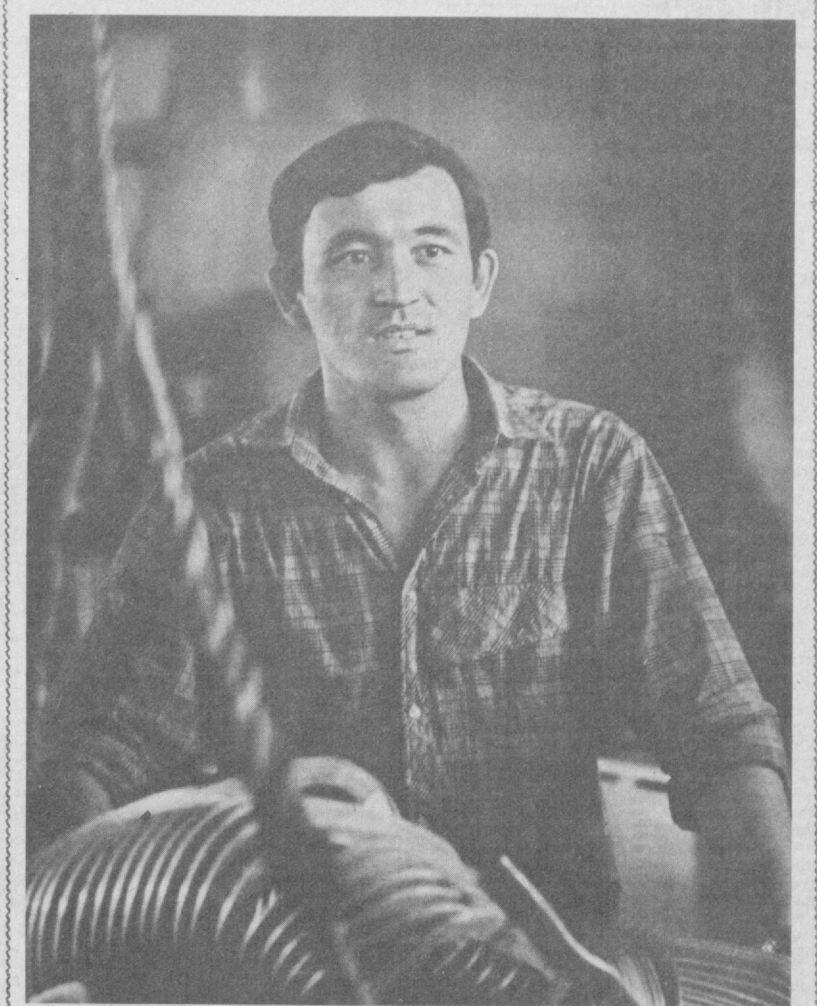
— Бизнинг шаҳримиздан одамлар қурилишти: қаранг, бугун кўчани асфальт қилишса, демак уни эртага навлашади. Наҳотки, лойиҳачилар барча коммуникацияларни 10—20 йил илгари ётқизиш навбатини биласилмасалар?

Лойиҳалаш ташкилотларига шаҳар уй-жой бошқармасининг бошлиғи В. М. Ким ҳақли равишда натта эътирозлар билдирди. Ахир, уй-жойларни фойдаланишга топшириш ва хонадонлардаги қўлайлик кўп жиҳатдан лойиҳалаш сифатига боғлиқда. Масалан, уйлارнинг ертўлларида насос станцияларини жойлаштиришга йўл қўйиб бўлмайди. У ишлаган пайтда шундай шовқин чиқадики, аҳолига тинчлик бермайди. Электр шитларини ҳам бинонинг ташқарисига, яъни уй ёнидаги айвончага жойлаштириш керак. Ҳолбуки у ертўлларида жойлаштирилган. Бу эса ертўла сувга тўлғач, бутун уйнинг узоқ вақт электр дуватисиз қолишига сабаб бўлмоқда. Уйлари картон эшиклар, пластмасса қурувлардан қилинган канализация билан қуриб бўлмайди. В. М. Ким шаҳар Совети ижроия комитетидан лойиҳа-смета ҳужжатларини қурувчиларга беришдан олдин уни экспертизага кўрсатиш ва фойдаланувчилардан, шу жумладан шаҳар уй-жой бошқармасидан ижозат олишлари тўғрисидаги талабни албатта ҳисобга олишни талаб қилди.

Шаҳар Совети ижроия комитетининг мажлисида шу нарса гоит ташвиш билан гапирилдики, қолхозларнинг раислари янча тартибда уй-жойлар қуриш учун қолхозчиларга қолхоз ерларини тезор қўлиб беришга интилоқдлар, ҳолбуки у ерлар қарорга кўра шаҳарга ажратилган. Масалан, «Иза» микро-райондаги ерлар банд иморатлар қуришга мўлжалланган эди. Ҳолбуки 200 та янча тартибдаги қолхозчи уйлари қурилиши шойлинич бошлаб юборилди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қабул қилган қарорда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Кенгашининг қарорига ҳамда Тошкент шаҳар партия комитети ва Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг «Тошкент аҳолисининг ҳаёт таъминотини тубдан ахшиллаш ҳамда шаҳарнинг тарихан таркиб топган районларини тезор реконструкциялаш юзасидан 1991—1995 йилларга мўлжалланган биринчи галдаги тадбирлар тўғрисидаги қарорига қатъий мувофиқ тарзда 1991—1992 йилларда турар жой ва ижтимоий, маданий-маиший объектларни таъйирлашнинг лойиҳа-смета ҳужжатларини таъйирлашнинг жадаллаштириш тадбирларини белгилади, улардан ҳеч қандай чекинишларга йўл қўйиш мумкин эмаслигини ўқитиб ўтди. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси, «Ташнипрогор», «ТашНИИПгенплан» институтларига сифатга бўлган қўйиш талабларини ҳисобга олган ҳолда 1991 йилда ишга туширилиши мўлжалланган объектларнинг етишмаётган лойиҳа-смета ҳужжатларини шу йилнинг 1 сентябргача тўла ҳажмида ишлаб чиқишни таъминлаш, 1991 йилнинг тайёргарлик ишларини шу йилнинг 1 ноябргача тўлаш тақлиф этилди. Умид қиланки, лойиҳачилар бу вазифани бемалол удалай оладилар. Ахир, уларнинг ҳаммаси тошкентликлар, демакки бизнинг умумий шаҳримиз янада гўзал бўлишидан, унинг аҳолиси барча талабларига жавоб беришдан маънафатдордирлар.

Шаҳар Совети ижроия комитетининг мажлисида «Иш билан бандлик» дастурини ишлаб чиқилиши бориши ва Ўзбекистон пойтахти ҳаётининг бошқа масалалари ҳам муҳокама этилди.

ЎЗ КАСБИНИНГ УСТАСИ. Тошкент электр машинасозлиги корхонасининг энг яхши ишчиларидан Камол Худойқулов. Т. Каримов сурати.

Янгиликдан хабарингиз борми?

Тошкент билим юртига— олий юрт мақоми

Жумҳуриятимизда билим юртлари жуда кўп. Уларда янгилаб Янги-қиз таълим олишади. Шундай даргоҳлардан бири В. И. Ленин номидаги педагогика билим юрти жумҳуриятимизда энг кенга эне масканлардан ҳисобланади. Бу билим юрти 1922 йилда ташкил топган. Ўтган салкам етмиш йил давр мобайнида бу кўтул даргоҳда қўллаб педагоглар тайёрланди. Уларнинг ақсарияти

Ўзбекистоннинг турли вилоятларида ёш авлодга таълим беришляпти.

Ушбу билим юртида бу йил қатор янгиликлар амалга ошириш режалаштирилган. Шулардан энг диққатга сазовори у коллекта айлантириляпти. Шу янгиликлар ҳақида гапириб беришни илтимос қилиб жамоатчи муҳбиримиз янги даргоҳ директорининг ўринбосари Маҳмуда Одилова Одиловага мурожаат этиди.

— Маҳмуда Одилова, яқинда мабутодта Ўзбекистон ССР Президентининг «Бошланғич синфлар ўқитувчилари иш ҳақини ошириш тўғрисида»ги Фармони эълон қилинди. Сизларнинг билим юрти-ларингиз эса бевосита бошланғич синф ўқитувчиларини тайёрлайдиган даргоҳ. Айниқчи, бу Фармоннинг билим юрти фаолиятга татсири борми?

— Албатта. Бу Фармоннинг билим юртимиз учун ҳам аҳамияти жуда катта. Чунки иш соатларининг 20 соатдан 14 соатга қисқартирилиши ўз-ўзидан кадрларга бўлган аҳтиёжни орттирди. Маълумки тарбия, билим бериш кўпин синфлардан бошланади. Ўтган 1989—90 ўқув йили учун қабул давомида мутахассислик бўйича имтиҳон топширишни амалга оширган эдик. Бунга кўпинчи қарши бўлди. Аммо ўқувчининг савиясини, нуқтини, хотирасини синаб қўриш учун бу имтиҳон жуда зарур эканлигини англадик. Самара яхши. Шунингдек, мутахассислик бўйича олинган имтиҳон ўқувчининг педагог-ликка бўлган иқтидорини яққол кўрсатади беради. Хуллас, бу Фармон педагогик жамоамизни янада изчил, сидиқидилан билим ва тарбия беришга қақиради.

— Эшитишимизча, билим юртига Ўрта Осиё жумҳуриятлари ва Қозоғистонда биринчи бўлиб Олий педагогика билим юрти (коллек) мақоми берилар экан. Шунинг тушунтириб берсангиз...

— Ўқитувчиларнинг Бутуниттифоқ семинар-кеңашларида билим юртимиз Олий педагогика билим юрти мақомини олиши жамоамизни беҳад мамнун этди. Коллекта талабига жавоб бериш учун уч йил давомида тажриба учун синаб қўрилади. Агарда шу тажрибадан муваффақиятли ўтсак, Олий педагогика билим юрти номи бутунлай сақланиб қолади.

Битириб чиққанлар тўлиқсиз олий маълумотли деган ҳужжат оладилар ва узлуксиз педагогика олийгоҳининг кечки ёки сиртки бўлимида 4-курсдан бошлаб ўқиниш давом эттиришлари мумкин.

— Қабул режалари қандай белгила-ган?

— Билим юртимизга ҳар йили жуда қўллаб ёшлар ҳўжжат топширадилар. Авваллари 300—320 нафар ўқувчи қабул қилинар эди. Бу йил бу кўрсаткич чекланган, яъни 200 нафар ёшни қабул қилишимиз керак. Аммо талабдорлар жуда кўп. Айрим вилоятлар мутасадди раҳбарлари бошланғич синф

ларига муҳтож эмасликлари ҳақида маълумот беришган. Тошкент шаҳри ва Тошкент вилояти ҳудудида яшовчилар бундан мустасно.

— Билим юртида фақат қизлар ўқишади. Нима учун йигитларни қабул қилмайсанлар? Ахир йигитлардан ҳам яхшигина бошланғич таълим ўқитувчиларни чиқиши мумкинми?

— Саволигиз жуда ўридли. Бундан бу неча йил илгари шу ҳақида чўқур ўйлаб ўйил болаларни ҳам қабул қила бошладик. Мана бу йил 3-4 нафари битиришди.

Йигитларни қабул қила бошлаганимиздан сўнг билим юртимизда ўзига хос муаммолар пайдо бўлди. Ҳозир бу муаммолар асосан ҳал этилган. Агар йигитлар бошланғич синф ўқитувчиси бўлишни истасалар, марҳамат, бемалол ҳўжжат топширишлари мумкин.

— Битириб кетганлар қандай ишлаётганликларидан хабар оlib турасиларми?

— Ўқиниши битирган ҳар бир ёш педагог иш билан таъминланади. Орадан бир йил ўтгач, келиб ҳисобот бериб кетишади. Мана ўтган йили 450 педагог таъйирланган эди. Шундан 150 нафари меҳнат ўқитувчиси, 300 нафари бошланғич синф ўқитувчиларидир. Улар яқинда наерларда ишлаётганликлари ва ўқитётганликлари ҳақида ҳисобот бериб кетишди. Масалан, Юлдуз Ҳошимова дорилфунуннинг шаршунослик куллиети толибаси, Барно Пулатова педагогика олийгоҳи толибаси, Дилорам Насриддинова Тошкент районидан А. Навоий номи 6-ўрта мактабда, Умида Зокирова ҳам шу райондаги 11-ўрта мактабда бошланғич ва 6 ёшлилар гуруҳларида дарс беришмоқда.

Шунингдек, бизда ёзги таътил даврида ҳам педагогик тажрибани амалиётда синаб қўришади. Бўлажак муаллимлар 36 соатлик тажриба дастури асосида ўқитиладилар. Тиббий назоратдан ўтиб меҳнат хавфсизлиги инструментаси билан танишгач 180 киши шаҳар, 120 киши вилоят районларидидаги лагерларда нашофат етакчиси ва тарбиячи бўлиб ишлайдилар. Бу неламак учун, педагогик билимларини чўқур эгаллашларида кўмак бўлади. Олдинизда турган асосий вазифа ёшларга замон талаблари асосида таълим бериб ўз касбининг севувчи фидойи ўқитувчилар тайёрлаш.

Сўзбатдош Г. МАМБЕТОВА.

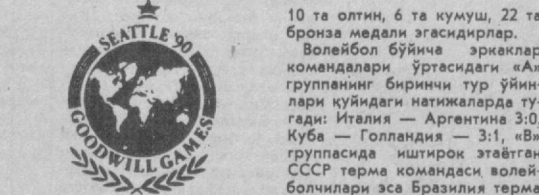

БАРЧА ШАРОИТЛАР МУҲАЯЕ. Тошкентдаги «Мабуот» полиграфия ишлаб чиқариш биносидан 180 ўрнили ётоқхона ишга туширилиши ва унинг мавжуд ётоқхона билан бирлаштирилиши натижасида уй-жой муҳомиласи ва комплекси вужудга келтирилди. Бу ерда корхона ишчилари бўш вақтларини кўнглили ўтказишлари учун барча нарса кўзда тутилган. СУРАТДА: корхона ишчилари мана шундай хоналарда истиқомат қилишади. В. Миленький (УзТАГ) сурати.

БЕРЛИН. ГДРнинг собиқ раҳбари Эрх Хонекернинг буйраги бутлур операция қилинган эди. Унинг саломатлик ҳолати келмакда сақланиши кўтармайдик. ГДР соғлиқни сақлаш министрлигининг хабарига кўра, кўни ҳисба олса бўладими ёки йўқми эканлигини аниқлаш учун сикат-саломатлигини қайтадан текшириш лозим. ГДРнинг собиқ раҳбарлари орасидаги бошқа айбонувчилар — Эрх Мильке, Херберт Кроли-

ПРЕЗИДЕНТ ДАМ ОЛИШГА ЖўНАБ КЕТДИ

СССР Президенти М. С. Горбачев 30 июль кўни

ОЛТИН МЕДАЛЛАР 52 ТАГА ЕТДИ

Сиятдаги Яхши ният ўйинлари яна беш кундан кейин ниҳосига етади. Бугунги кунда СССР терма командаси бу ерда ўтказилаётган мусобақаларда 52 та олтин, 52 та кумуш ва 38 та бронза медалига сазовор бўлди. Америка Қўшма Штатлари терма командаси эса 49 та олтин, 43 та кумуш, 32 та бронза медалини кўлга киритди. Германия Демократик Республикаси спортчилари

қат энергетика министри Герберт Этуэллинг журналистларга айтишича, маъмурият билан ишбилармонлар ўртасидаги музокаралар давом этявган бўлса ҳам, аммо қўқумет муаммонинг тез ва тинч ҳал бўлишига унчалик умид қилмагани йўқ. Бу ерда олдинги ҳа-барларга қараганда, армининг айрим бўлиминлари давлат туғтарини қилишга уринган гуруҳ тарафига ўтган, бироқ полициянинг беш минг кишилик корпуси ҳўжжамга содик бўлиб турибди. Американинг «Теодор Рузвельт» аэносесици орол соҳилларини етиб келди.

ҚОҲИРА. Қоҳирада бошланган Ислам конференцияси ташкилотига аъзо бўлган мавлакатлар таъкид ишлар министрларининг янгунамани иштирокчилари ислом дўниси учун жуда долзарб бўлган муаммоларга оид 80 тадан кўпроқ масалани кўриб чиқишлари керак, деди шу халқаро ташкилотнинг бош котиби Ҳамид Ал-Ғабди. Бу масалалар орасида Фаластин муаммоси ва «Инти-фода»нинг қўллаб-қувватлаш, БМТ қўйилишида халқаро сулҳ конференцияси ўтказиш орқали Яқин Шарқда одилона ва мустақкам тинчликка эришиш йўллариин излаш, яқудийларнинг Исроилга қўллаб кўчиб келаятганлиги муаммоси, Ливандаги аҳвол, Ироқ билан Эрон ўртасидаги тинчлик ўрнатилиши сўхасидаги куч-қайратлар каби масалалар бор.

УЛАН-БАТОР. Монголия Халқ революцион партияси ўтган яншанба кўни мамлакатда барча погонлардаги халқ хуралларига бўлган саяловда ишонч васкисини олди. МХР Буюк халқ хурали депутатлик мандатларининг 70 фоиздан кўпрогини шу партия номоя-

даси кўлга киритди. Шундай қилиб, кўп йиллик танлафуддан кейин қайтадан тузиладиган кичик давлат хурали — парламентда кўпчилик ўрнини МХРП номояндлари эгалладилар. Мамлакатда демократик вазиятда кўп партиялик шароитда 29 июль кўни бўлиб ўтган саялов кампаниясининг дастлабки якуни мана шундай.

ВАШИНГТОН. Америка пойтахтида табиий офатларни олдиндан айтиб беришда ва фақулдада вазиятларда шу оқибатларни тўғатишда ҳамда

[ТАСС.]

Тўла ҳўжалик ҳисоби: муаммо ва ечимлар

ДАҚИҚА ВА СЎМЛАР ҚАДРИ

ҚАҚИҚАТАН баъзи корхоналарда ишчининг иши ўзини қониқтирмаган экан, унда қандайдй ишлаш керак? Ахир, меҳнат бугунги замон талабларига мос бўлмади керак-да. Шундай эмасми? Қайта қуриш даври талаби билан жойларда иқтисодиётга катта эътибор берилди бошладди. Масалан, пойтахтнинг Фрунзе районини бўйича жами ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг 65 фоизини етказиб бераётган Тошкент тўқимачилик комбинати 12,5 миң ишчини ўз бағрига олган. Комбинат бир йилда 250 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаради. Юмордан туриб буйруқбозлик қилиш натижасида бу ерда ҳам ишчилар иқтисодиётни танг ахволда қолган эди. Ошкоралик шабадаси эсиб, бир оз бўлса-да яхши ўзгаришларга олиб келди.

Корхонада пардозлаш фабрикаси бўлиш текширишчилари ижара пудратини биринчилар қатори таллаган эдилар. Бўйиш цехининг бошлиғи Райимжон Содиков билан суҳбатда бўлди:

— Ижара пудратига ўтказишни ким тақлиф қилган эди? Умуман унинг қийинчилиги ва ютуқлари билан ўртоқлашсангиз.

— Жоним билан. Бу цех ўртамийна режа топириқларини бирор ой ҳам бажармаган жамоалардан бири эди. Хатто тажрибали ишчилар ҳам шарт-шарит йўлидан, маош намлигидан кетиб қолди. Цехда оғир шариот пайдо бўлди. Иш нормаларини бажарувчилар сони ортиб кетди. Бу ўз-ўзидан маълумки, цехда режа ва топириқлар бажарилмаслигига сабаб бўлди. Шундай пайтда фабрика раҳбарлари билан маслаҳатлашиб, цехни ижара пудратига ўтказишга келишди. Мутахассислар билан бунинг фойдалар томонларини кўриб чиқди. Турри, дастлаб фойдалан кура зарар кўпроқ бўлди. Биринчидан,

ишчилар эскича ишлашга ўрганиб қолмаган. Улар ўз ишларига совуқдон муносабатда бўлишди. Бизга эса бундай ишқмас, дангасалар керак эмас. Лекин ўша дангасаларни қизиқтира билиш бугуннинг муҳим вазифаси.

Иккинчи томони, шатларни қисқартириш лозим. Агар цехда 50 киши ишлаётган бўлса, шундан камида 15—20 нафарини қисқартириш керак.

Буни албатта кўр-кўрона эмас, аввало ҳар бир ишчининг лаёқатини, турдош касбларни ўзлаштиришни назарда тутишимиз лозим. Ижара пудратининг қондаси шунданки, кичик бир жамоа ёрдамда катта ишни бажариш лозим. Ҳар бир ишчи ҳар қандай ишни қилиб кетавериши керак. «Бу менинг ишим эмас», дейиш ижара пудратига қондаларига зиддир.

Бу қондаларни ишчиларга тушунтириш, кимга маълум қилмас, шу бугундан бошлаб бўлаб кетаверишлари мумкинлигини айтди. Хуллас, 1989 йил февраль ойидан бошлаб ижара пудратига ишлаб бошладик. Натига ёмон бўлмади. Агар илгари ҳар бир ишчи ойига 150—160 сўм олган бўлса, бугунги кунга келиб, ўртача 250—260 сўмга чиқди.

— Ижара меҳнат иштинини бузувчилар сони кўп бўлган экан, цех ижара пудратига ўтгач, ахвол ўзгардими?

— Шақ-шубҳасиз. Ижарага ўтишдан асосий мақсад ҳам шу эди-да. Энг аввало, итнотом йўлигидан ҳам цех «ўтириб» қолган эди. Ижара пудратига ўтгач, бу масалани ишчилар ўртасида қаттиқ муҳомаа қилдик. Агар ишчи бир кун ишта келмаса, маошидан 150 сўм миқдорда, башарти ишта кечиса 50 сўм миқдорда ушлаб қолинади. Бир кун ишта келмай қолиб, ярим маошидан ажралиб қолишни ким ҳам истарди, дерсиз.

— Айтингчи, энди бу пуллар кимнинг ҳўтагига тушади?

— Саволингиз ўрилли. Ижаранинг энг муҳим томони — муштақиллик. Жамоа тогани — ўзиники, ҳеч кимнинг ҳақку йўқ аралашгани. Шундай экан, ҳали сиз айтган ўша прогунчининг пули ҳам ўз жамгармаингизга келиб тушади.

Ой охирида ҳаммаси ҳисоб-китоб қилиниб, ким қанча ишлаган бўлса, меҳнатига қараб маош тақсимланади. Яъни, шунда тўлиқ меҳнат қилган, маҳсулотнинг сифати учун, режанинг бажарилиши учун жон кўйдирган жамоа аъзоси яхшироқ маош олади, албатта.

Бу масалалар билан жамоа сайлаб қўйган Г. Раҳимов, О. Икромов, Қ. Оллоберганов, В. Вайбусенова каби бригада кенгаши аъзолари шугулланадилар.

— Хом ашё таъминоти муҳим омиллардан бири. Бу борада ўзгаришлар борми?

— Биласизми, аввал бошда, ҳаммаси бир тегишда бораётган эди, лекин кейинчалик маа шу масалаларда бироз қийинчиликлар вуқурида келди. Корхона маъмурияти ҳам кўригани, биз энди қандай бўлмасин, режаларни бажариш учун ўзимиз курашяпмиз. Муштақилликни қўлга олиб, ҳар қандай қийинчилишни пинанд қилмай қўйдик. Бошқа цех, участкалар эса, олдингидек хом ашё берса, ишчилари, бўлмаса, қўлини қоувуштириб ўтираверарди. Комбинат режаларни бажариш учун албатта барча фабрика ва цехлар режаларини бажарган бўлиши керак. Материал намчи вақтларда асосий хом сурини бошқа цехларга ўтказиб юборишади. Шундай пайтларда бекор туриб қолган вақтларимизни қоплаш учун бизга шанба ва яқшаба кунлари, ҳатто кечки сменада ҳам ишлашга турри келяпти. Турри, комбинатимиз фабрикалари ёки филиаллари хом

ашёни иложи борича ўз вақтида етказиб беради. Бироқ, биз бўза ва бошқа шу каби хом ашё турларини Фарғона тўқимачилик комбинатидан оламиз. Улар эса бундай қимматли хом ашёни ўз вақтида етказиб берадилар. Бунинг натижасида цехлараро келишмовчиликлар келиб чиқмоқда.

Юқорида айтганимдек, ҳозир ишчиларимиз, бўёғчи ва слесарларимиздан кўнглимиз тўқ. Улар маоши анча яхшиланди. Фаровонлиги кўтарилиб борапти. Олдинги йилларга қараганда меҳнатга мўносабат мисли кўрилмаган даражада ўзгарди. Лекин шунни айтиш керакки, биз меҳнат қилаётган цех инсон соғлиғи учун зарарли бўлган химикатлар, бўёқ ҳидлари билан тўлиб-тошган. Шунинг учун ҳам бизга айрим энгилликлар берилиши керак. Масалан, 12 йилдан ортиқ меҳнат қилган аёлларимиз 50 ёшдан, эркакларимиз эса 55 ёшдан пенсияга чиқишлари учун давлат қонуни ҳам бор. Лекин бизда фақат 4—3 разиларда ишлаган бўёғчи ва слесарларимизга шундай ҳуқуқ берилган, холос. Ахир ҳаммамиз ҳам шу цехда меҳнат қилганимизку, қолганлар ҳам худди шу ҳаводан нафас олади-ку.

Яна бир гап, ижара пудратига ўтган илк даврларда даромадимизнинг 35 фоизига ўзимиз эгаллик қилдик, кейинги вақтларда даромаднинг 20 фоизини қўлга берадиган бўлишди. Ҳисоб-китоб ишлари ўз қўлимизда бўлгач, келтираётган фойда ва зараримизни билиб оламиз.

Ҳа, ижара пудратига ишловчилар ҳар бир дақиқа ва сўмлар қадрига етадиган бўлишди. Бу келгусида қўлга киритилган ютуқларнинг асосий омил бўлса ажаб эмас. Ахир, бу ерда ишчи асосий куч-ку.

Б. ИМОВОМ.

● Кўндаларга зеволик бахш этувчи, Тошкент тўқувчилиги ишлаб чиқариш бирлашмаси чевари Гулнора Болтабоева. Х. Мирзакаримов сурати.

Куюнчаллик билан ёзилган

ШУНЧАЛИК МУШКУЛМИ?

ТОШКЕНТнинг турли даҳаларидаги турар жойимиз мажбуран бузилганлиги туфайли 1-Қорағачиш даҳасининг 4-мавзесида кўчиб келганимизга ҳам 17 йилдан ошди. Кўчиб келганимизда маа энди бекаму-қўст ишаймиз, ҳамма қулайликларга эга бўламиз, деб жуда хурсанд бўлган эдик. Лекин бекорга хурсанд бўлган эканмиз, негаки деярли ҳар доим нимадандир бирор-бир дил хиралик бўлиб туради. Бир маҳал чироқ бўлма-са, яна бир маҳал газ бўлмайди. Бир гал иссиқ сув бўлмаса, бошқа бир гал совуқ сув бўлмайди. Ваъзан қувурлар ёрилиб кетади ёки унга бирон нарса тикилиб қолади. Хуллас 17 йилдан бери бир уйда шунча дағнома.

Ариқларимизда сув йўқ экан қўнгаларимиз ва даракларимизни доим водопровод суви билан сугорамиз. Мабо-до ариқларимизга сув келса, чўчиб кетадиган жойи йўлигидан қўлмақ ҳосил қилади. Ҳаммадан ҳам бизга безовта қилиб келаятган нарса, чивин балоси. Ҳар йили баҳор келиши билан юрагимизга гулгула туша бошлайди. Шунча йилдан бери ёз ойда бирон мартаба ҳам мириқиб дам олганимизни, тинчиб ухлаганимизни билмаймиз. Меҳнат қилиб қайганимиздан кейин, яхши дам олиш ўрнига нечалари чивин билан «олишиб» чиқамиз ва шу аллоода тонг оттириб яна ишта кетамиз. Чивинларни йўқ қилиш ҳақида бир неча мартаба турар

жойлардан фойдаланиш бошқармасига, район санитария эпидемиология станциясига мурожаат этдик, лекин ҳамон ҳеч қандай натижа йўқ. Ахир бунинг учун катта ҳақракат ёки тайбергарлик талаб этилмайди-ку!

Дастлабки йилларда эрилган дараклар хали ҳам буталанмайдн. Унинг шохлари ерга тегиб, одамларнинг гашига теқмоқда. Юрадиган йўлакларимизнинг теқисими ўнқир-чўнқир. Айниқса, 34-уйнинг ёнида қурилган автомобилларни сақлаш жойидан чиқаятган чўчиб сувларининг оқиб кетадиган ариқлари бўлмаганилиги учун каттагина йўл ва йўлакларни ишдан чиқармоқда. Натигада машина қатнови нздан чиқаяпти. Қўлмақ сув тўпланиб қолмоқда.

Шунча мушкул ахволда яшашимизни билганимизда, чивин, суваракларга, пашшаларга таланиб, қуларимизни уйқусиз ўтказишимизни билганимизда, бир боғиё ва укропин 50 тийиндан сотиб олишимизни билганимизда, ариқларимиздан шилдираб сув оқмай, нечалари чироқсиз кўчалардан юришимизни билганимизда жаннатдек ҳовлимизни буздириб, бу ёққа кўчиб келган бўлардик. Бизга ёрдам бериш шунчалик мушкулми?

С. Раҳимов районининг 1-Қорағачиш даҳасига қаралли 4-мавзенинг 34-уйда истиқомат қилувчилар номидан:

А. АБДУҚАЮМОВ.

«Тошкент оқшомига» жавоб берадилар

«ҚОНХЎР»ДАН ЗЎРИ ЙЎҚ

○ Ана шундай сарлаҳа остида «Тошкент оқшом» рўзномасининг шу йил 2-июни сонида бўлган шабаб фельетонини бошда шундай сўзлар бор: «Хўш, ҳозирда қарниб ярим тошкентликларга шундай азоб бераётган нима ўзи!». Фельетон маа бу сўзлар билан тугайди: «Хўш, чивинга қарши ким беллаша олади! Шаҳарда «қонхўр»дан зўри борми! Зўри бўлса, майдонга чиқсин».

Бу фельетон текшириб, чора кўриш учун Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг шаҳар санитария ва эпидемиология станциясига юборилди. Станция бош врачининг ўринбосари вазифасини бажарувчи Т. С. Елисеева мазсоз билан олинган жавоб катта, жумладан, шундай дейлади:

— «Қонхўр»дан зўри йўқ» фельетонини юзасидан шунч маълум қилганимизки, «Экспан» ширкатининг иши санитария-эпидемиология хизмати мутахассислари томонидан

текширилди. Бу ширкат ўзининг асосий шартнома мажбуриятларини бажармаганлиги учун унинг фаолиятини тўхтатиш тўғрисида Собир Раҳимов район Совети ижроия комитетига хат орқали мурожаат қилди».

МУҲАРРИРИЯТДАН: чивинга қарши кураш ҳақида ҳар йили гап-сўз бўлади: рўзномага оқшомхонлардан қўшлаб шикоят хатлари келади. Аммо бирон таянчли чора-тадбир кўрилмаганлиги ана шу жавобдан кўриниб турибди. Номиягина йўлланган бу жавоб хати билан танишганимиздан кейин ўзингиз бунга шохид бўлдингиз.

Хўш, чивиндан озор чекаётган тошкентликлар учун бу ширкат тугатилгани ёки тугатилмагани ҳақидаги йилнинг қарори муҳимми ёки бевосита жойларда чивинга қарши қандай амалий чора кўрилганлигини билиш аҳамиятлроқми?

«САРТАРОШХОНА ВИТАДИМИ?»

○ «Киров районидagi ишчилар шаҳарчасида илгари 3 та сартарошхона бўларди. Ҳозирга келиб уларнинг иккитаси қолган, холос. Гавкуш шаҳарчада ҳозир бирорта ҳам сартарошхона йўқ, дейилган эди «Тошкент оқшом» рўзномасининг шу йил 23-май сонида босилган «Сартарошхона битадими?» сарлаҳали мақолада.

Бу мақола текшириб чора кўриш учун ҳақ депутатлари Киров район Совети ижроия комитетига йўлланган эди.

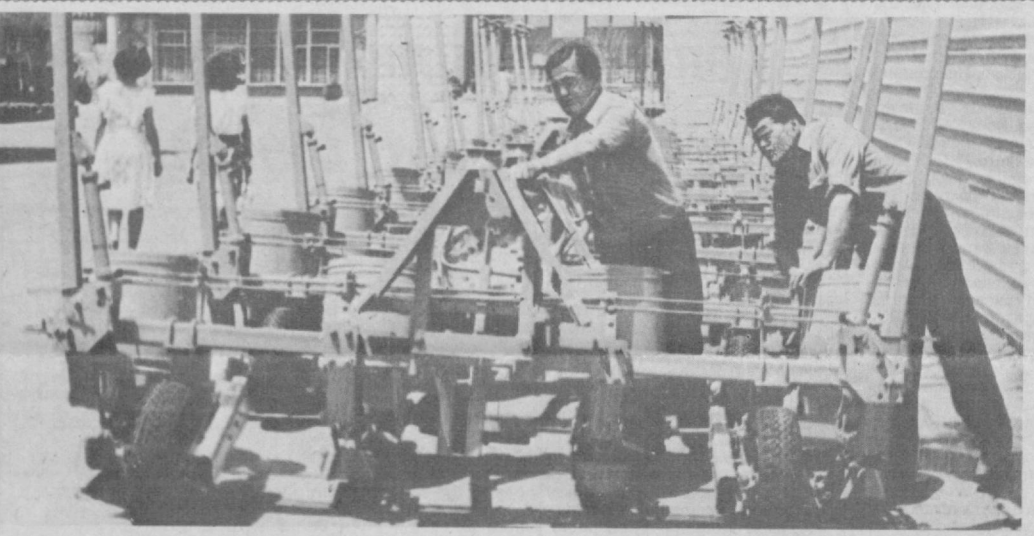
Ижроия комитет раиси А. Қ. Қосимов муҳарририятга йўллаган жавоб хатда, жумладан, қуйидагилар айтилади:

— «Сартарошхона битадими?» мақоласи юзасидан шунч маълум қилганимизки, Киев кўчасидаги сартарошхона қурилиши нисҳосига етай деб қолди. У шу йилнинг 15 августига фойдаланишга топширилади.

Ишчилар шаҳарчасидаги 142-сартарошхона эса ҳозирги вақтда ишлаб турибди, сартарошхона бошдан-оёқ таъмирланди».

● АВСТРАЛИЯ. Сайрга чиққан гўзал оиласига катта йўлдан ўтишда парранда ва даррандаларнинг яқин дўсти 78 ёшли Клара Зальберг ёрдам бермоқда. Назаримизда у кўча ҳаракати бошқарувчисни вазифасини бажонидил бажараятганга АП—ТАСС телесурати.

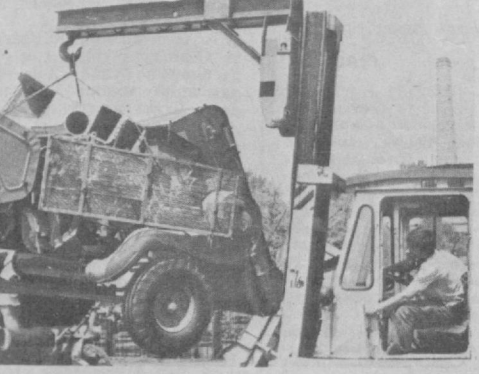
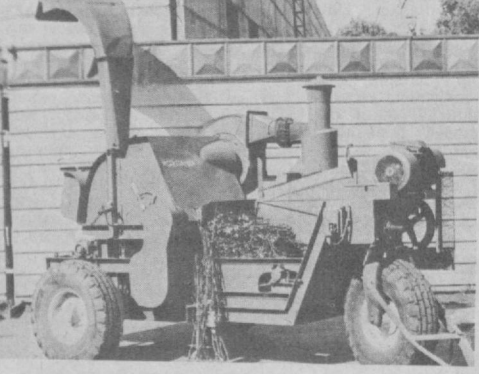
Қишлоқ аҳлига ёрдам

Қишлоқ ҳўжалигида деҳқонлар меҳнатини энгиллаштириш, иш унумдорлигини оширишга шаҳар санаот корхоналари ўзларининг муносив улушларини қўйиштилар. Даладаги ишларни энгиллаштириш мақсадида Ўзбекистон қишлоқ ҳўжалиги машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасида янги техникалар тайберланган бўлади. Янги кўринишдаги СМУ-4 селлакиси чигит, маккажўхори дони ва бошқаларни энишга мўлжалланган. Бирлашма ишчилари унинг аъло сифатлигини таъминлашапти. Халқ истеъмолчи моллари цехида тайберланган янги ҳў-

жалик аравачаси нафақат қишлоқларда, балки шаҳардаги ҳовли-жойларда ҳам жуда қўл келади.

Чорвадорлар, деҳқонлар учун пичан, гўзалон, жўхори поиларини майдаловчи янги машинани ҳам ишлаб чиқариш жорий этилди. «УПХ-1,5 — «Г» кўсақ чувиш машинаси эса пахта тозалаш заводлари ишида жуда қўл келади. Машинасозлар келгусида яна янги-янги техника турларини яратиш ниятидалар.

СУРАТЛАРДА: заводнинг янги маҳсулотлари. М. Нуриддинов суратлари.

Қолоқлик сабаби нимада?

Қачонгача давом этади?

○ Наримонов номидagi темир-бетон буюмлари заводи асосий кўрсаткичлар бўйича биринчи ярим йиллик режаларини урдалай олмади. Шартнома бўйича маҳсулот харид қилиш режаси 240 миң сўм нам (90,4 фоиз) адо этилди. Товар маҳсулотлари ишлаб чиқариш эса 94,8 фоизда қолиб кетди.

Бунинг сабаби Бекобод металлургия комбинати, ВЛКСМнинг 60 йиллиги номидagi Ўзбекистон ўрлами ва том-бегич материаллари заводи маъкур корхонага панд «берганидир. «Ўзгастроиндустрия» бирлашмаси кейинги йилларда заводни ресурслар билан ўз вақтида таъминлай олмапти. Қолбуги завод кел-яйинги ўн йил ичнда режа ва топириқларини мўнсазган ортиги билан бажариб келарди. Ҳатто корхона ишчи ва хизматчилари бирлашма кўйма Киргизил байроғини қўлга киритган пайт ҳам бўлган эди. Бу йил 890 тонна сым талаб қилинишига қарамасдан, бир тонна ҳам ажратилмади. Заводдан талаб қилган бирлашма маъмурияти, уни ресурс билан ҳам таъминлаш керак-да, ахир. Айни пайтда маъжуд ахволдан чиқиш учун ана шу сымларга ўз маҳсулотини алмаштириш учун завод ҳар хил тақшилотлар билан алоқа боғлаб турибди. Бу қондага хилоф. Лекин бошқа иложи ҳам йўқ-да.

Ҳозир ҳам агар хом ашё бўлса, йил охиригача режаларни бажариш мумкин. Ишчиларнинг ойлик маошлари ёмон эмас. 270—300 сўмин ташкил этапти. Ҳатто баъзи бригада ишчилари ойига 500—600 сўмгача ойлик иш ҳақи олмақдалар.

Бизни бир нарса ўйлантиради: заводда режаларнинг бажарилмаганлиги шу корхона маҳсулотларини олаётган бир неча қурилиш объектларига ҳам ўз таъсирини ўтказаяпти. Ахир, бу ахвол қачонгача давом этади!

Ғ. ЮСУПОВ.

Хориждан хабарлар

○ ДАМАШҚ. Аҳолининг ҳозирги кўпайиш суръати сақла-ниб қолганига бўлса, келгуси эсринг бошлариде ер юзюда арёблар сон 290 миллион кишига етади. Сурия тавталари арёб давлатлари уюшмаси бир қонча иктисослаштирилган регионга ташкилотлар қўймағюда 1988 йил июлидаги мувофиқ тайёрланган маълумотларга асосланиб, шу ҳақда хабар қилди. Хужжатга асосан 1988 йил охирида арёб миллатига мансуб 211,3 миллион киши бор эди. Уларнинг сони йилига 2,8 фоиз қўймағюда. Шундан 85 миллион киши меҳнатга лаёқатли ёшдадир.

○ ИМАРОТ. Аҳолининг ҳозирги фолларидан бири Мустафо Фаққи ўлириди. САНА агентлигининг хабар қилишича, бундан бир неча ҳафта муқаддам, айтишларинча «Исроил махсус хизмат мақамаси ходимлари томонидан ўғирлаб кетилган М. Фаққининг жасади топилди.

Кучи кеча Газа шаҳрида ва Фаластин қочоқларининг шу шаҳар четидagi лагерларида Исроилга қарши кучли намоийшлар бўлиб ўтди. Бир қанча ҳолларда намоийшлар фелластикликларнинг ўзларига қарши ташланган қўшнлар билан шиддатли тўқнашувга айланаб кетди. Аскарлар ўқ отиш қуролларини ишлатишлари натижасида 40 нафар арёб ярадор бўлди. Ушлаб намоийшчилар қамқоққа олинди. Газа шаҳрининг айрим район-

ларида ва Жабалия лагеринда кечю-кундуз давом этадиган қоманданлик совети жорий этилди.

○ ҚОҲИРА. Нил дарёсининг мансобида табиий газ қонини очилди. МЕНА агентлигининг хабар қилишича, қон Абу Мадий аҳоли пунктиндан 30 километр масофада жойлашган. Геологларнинг дастлабки баҳо-ларига қараганда, бу қондан бир кеча-кундузда 1 миллион кубметр газ олиш мумкин.

○ БАЙРУТ. Ливаннинг жануубидagi Ат Туфаҳ иқлимидagi шилаларнинг «Аман» ҳаркати жангарилари билан эронпараст «Хезболло» ташкилотини жангарилар ўртасида яна жанг бошланди. Бир-бирига қарши турган томонлар тўпланган юзлаб ўқ-дори қўлга туширилди. Армия бўлинмала-

ри Пермондаги оппозициянинг энг муштақам базаси жойлашган Пашай дарёсидagi бир неча қишлоқни эгаллашга муваффақ бўлди. Бахтар агентлигининг хабар қилишича, жанглар давом этмоқда.

○ НЬЮ-ЙОРК. Исроил молия министри Ицхак Модан Совет Иттифоқидан мамлакатга келаятган кишиларни чодир шаҳарчаларга жойлаштириш тақлифи билан чиқди. Ассошиэтед Пресс агентлигининг Қуддусдан хабар қилишича, Модан Исроил қарбий радиоси муҳбири билан суҳбатинда шундай дедан: «СССРда совет яқудийларининг яхши уй-жойлари йўқ эди ва шу сабабдан улар Исроилда зудлик билан уй олишга умид қилмасликлари керакки, Министрнинг сўзларига қараганда, «Янги келаятган кишиларни вақтинча лагерларга ҳарбийчасига жойлаштириш уй-жой муаммосини ҳал этишининг мулақо мақбул усули ҳисобланади».

○ АНКАРА. Туркиянинг аҳоли пунктларида табиий газ қонини очилди. МЕНА агентлигининг хабар қилишича, қон Абу Мадий аҳоли пунктиндан 30 километр масофада жойлашган. Геологларнинг дастлабки баҳо-ларига қараганда, бу қондан бир кеча-кундузда 1 миллион кубметр газ олиш мумкин.

○ БАЙРУТ. Ливаннинг жануубидagi Ат Туфаҳ иқлимидagi шилаларнинг «Аман» ҳаркати жангарилари билан эронпараст «Хезболло» ташкилотини жангарилар ўртасида яна жанг бошланди. Бир-бирига қарши турган томонлар тўпланган юзлаб ўқ-дори қўлга туширилди. Армия бўлинмала-

Иордан дарёсининг гарбий соқилдаги Рамаллах шаҳри райониде Фелестин қўзғоло-

ларнинг бажараятганга АП—ТАСС телесурати.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

биринчи ёрдам кўрсатган маъқул деб ўйлайсиз?

— Ҳақиқатан, бу касалликда беморга ўз вақтида биринчи ёрдам кўрсатиш натта аҳамиятга эга. Бунинг учун куйган жойини 15-20 минут совуқ сувга тутиб туришини фойдаси бор.

— Кишилар қадим-қадимдан куйган баданга хилма хил ёғлар, тиш ювиш пастаси, спирт билан ишлов бериб келишган.

— Сизнингча куйиш оғир касалликми ёки енгилими? Умуман бу касаллик киши аъзон баданга қандай таъсир кўрсатади?

— Донорлар кам. Бизда эса тез-тез қон қуйиш зарур бўлиб қолади. Ана шундай пайтда нима қилишниги билмай қолсан киши, Бизнинг шартномада психологик жиҳатдан беморларнинг кўнглини кўтарадиган омиллардан ҳам фойдаланиш зарур деб ўйлайман. Чунки гулгун юзлари батамом куйиб қолган ёш қиз, ҳаётнинг бу тараққисидан кейин очиги, яшашни ис-тамай қолади. Бинобарин, экстра-сенсларни марказга ишга қабул қилиб, уларнинг туғма имконлари-дан касалларни даволашда фойдаланиш зарур. Бунга мен тамомил хайрихоҳман.

— Шу йилнинг бошида ешад Гулрух исмли бир яшар қизча даволанган эди. Ушса қизалоқни эслайсизми?

— Ҳа, эслайман. Қуни неча у қайта шифо топиб кетди.

— Йўқ-ей! У тузалиб чиқиб кетган эди, шеклили.

— Қайтиб келди. Энди у батамом тузалиб кетди.

— Қизимнинг ахволи ҳозир яхши, — дейди Гулрухнинг онаси Наргис Латипова биз билан суҳбатда. — Энди ошқор та олмасдан бўлмайди. Эътиборсизлик қилиб қўйди. Умуман, ёш болани ёлғиз қолдириш мутлақо ярамайди. Унга ҳар доим кўз-қулоқ бўлиб туриш керак. Бўлмаса, бирор фалокат рўй бериши ҳеч гап эмас. Фожиа рўй бергани, жабрини ўзингиз чекасан. Сўнгги пуйаймондан ҳеч қарақа фойда йўқ.

Суҳбатдош Давлатмурод САЪДУЛЛАЕВ.

© МОСКВА. Янги экспонат — очкич конотда ҳаракат қилган учун мослама ва «Орлан» скарфлари Халқ Ҳўжалиги Ютуклари Кўргазмасининг «Кинот» павильони зикратчиликларида катта қизиқиб уйғотмоқда. Москваликлар ва пойтахт меҳмонлари кинот мотоцикли билан қизиқиб та-нишмоқдалар.

В. Сазимов (ТАСС) сурети.

ҲАМ НАЗАРИЯ, ҲАМ АМАЛИЁТ

© ГОРЬКИЙ. Вилоятда дех-қончилик-санот комплекси илмий-тадқиқот ва лойиҳа-технология институти ташкил этилди. Уруғчилик борасидаги ишларни ахшиллаш, қоремол-лар ва қўйлар махсусдорлигини ошириш, қишлоқ ҳўжалик иншоотларини таъмирлаш ҳўж-жатарини тайёрлаш, қайта ишлаш соҳасида тадқиқотлар ўтказиш, салбий экологик ҳо-латларнинг олдини олиш си-гарти масалалар унинг фаоли-тадаги устуни йўналишлардир.

ДЕСНА МУАММОЛАРИ

© БРЯНСК. Десна дарёси Смоленск ботқоқликларидан бошланиб, Киев остоналарига-ча етиб боради. «Десна-90» деб аталган мумҳуриятлар-ро экология экспедицияси дарёнинг бошланғичдан куйи-оқимига бўлган йўлни бо-сиб ўтади. Мақсад — Десна ҳавзасидаги экологик ва ик-тимоний-иқтисодий муаммо-ларни ўрганишдир. Брянск ви-лоятида атроф-муҳитни со-лоот чикиндилари билан бў-ғатган қорхонелар: «Брянск-цемент», «Брянск машина-соз-лик заводи», «Брянск авто-мобил заводи» ишлаб чиқе-риш бирилмалари экспеди-ция каттачилари қорхонани-да тадқиқотлар қилмоқда. Экспедиция режалари-да Чаробий халқоти оқи-батларини бошдан кечира-ётган ҳамда Смоленск АЭСИ таварига жойлашган ерлар-даги радиация муҳитини ў-рганишга алоҳида аҳамият бe-рилади. (ТАСС).

© КОИНОТДАН КЕЛГАН МЕХМОН. Б о ш қ и р д и с т а н А С С Р. 17 м а й к и м и я р и м т у н д а «Стрелитамаский» со-воҳи марказий кўрғонининг кўпчилик аҳолиси ноёб ҳо-ди-сатини шоҳиди бўлиши — ёр-ғу-руч тарабти катта тез-ликда учраётган шар теварак-атрофини ёритиб юборди. Гум-бу-рлаган овоз эшитилиб, оёқ-о-стида ер қимирларди. Гу-воҳларнинг таъкидлашга ке-раганда, шар ерга кулаган пай-тда борлик кўтариб таш-лангандек бўлиб туюлибди. Эртелеб марказий кўрғондан бир неча километр масофада, шар кулаган ерда диаметри 10 метр, чуқурлиги тўрт метр ўрани топишди.

Стрелитамек граждан мудо-феаси шахар штебининг мута-хассислари урда ва унинг атрофида радиоактивлик бел-гиларини топишгани йўқ. СССР Фанлар академияси Бошқирдистон илмий марке-зининг олимлари, СССР Фан-лар академияси метеороитлар комитети мутахассислардан иборат экспедиция бир неча кун мобайнида кинот келгин-динисни изладилар. Вази ярим килограммга келадиган бир неча металл парчалари топи-ди. Экспедиторнинг чўчиши саккиз метрга чуқурлашганда умумий вази ўн килограммда-дан ошадиган яна иккита ме-талл парчалари топилади.

Таҳлиллар ўрадан топилган металл парчалари ерда яса-маганлигини кўрсатди. Мута-хассисларнинг фикрига кере-ганда, метеоритнинг вази 1 тоннага яқин бўлган. СУРАТДА: метеорит пар-часи. ТАСС сурети.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ СОЦИАЛ ТАЪМИНОТ БОШҚАРМАСИНИНГ ҲУНАР-ТЕХНИКА ВИЛИМ ЮРТИ

1990 — 1991 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ҳунар-техника билим юрти қуйдаги мутахассисларни тайёрлайди: радиотелевизион апаратурани ремонт қилувчи механик, яна тартибда моделли оёқ кийимларини тикувчи косиб, машинистка-секретарь, усти кўйлаклари тикувчи кесиб, бюджет тақшилотлари сановатида бухгалтерлик ҳисоби бўйича бухгалтер, тўқувчи.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 10 ОЙ.

Ўқишга ёши 16 дан 45 гача бўлган инваллидлар, шунингдек инваллидларнинг ёши 16 дан 20 гача бўлган фарзандлари, ҳамда бokuвчиларнинг йўқотган оилаларнинг шу ёшдаги аъзолари қабул қилинади.

Аризаларга қуйдаги ҳужжатларни қўшиб топшириш лозим: маълумоти ҳақида ҳужжат, туғилган гувоҳнома, турар жойдан справка, соғинти ҳақида справка 086/У форма (инваллидлар ВТЭН справкасига меҳнат тавсияномасини илова қиладилар), олти дона сурат 3x4 см.

ҲУҶНАТЛАР 30 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Дарсларни ўлаштирувчи ўқувчиларга 30 сўм миқдорида стипендия тўланади.

Ўқиш муддати иш стажига қиради.

Ўқувчилар ётоқхона билан таъмин этилмайди.

Манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Ўқичи кўчаси, Пенсков боши берк кўчаси, 107-«а» уй (2, 7, 14, 12-трoллейбус-лар, 13, 51-автoбусларнинг «Ўзбекистон» бекати ёки метронинг «Халқлар дўстлиги» станцияси, «Киночилар уйи» ёнида).

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги Тошкент шаҳар халқ таълими бошқармаси Ўзбекистон ССР Монтаж ва тахсус қурилиш вазирлиги базасида

14-УРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА ВИЛИМ ЮРТИ 1990—1991 ўқув йили учун

ҚУНИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Электр-газ пайвандчилар; кенг профилдаги станокчилар; слесарь-сантехник, газ пайвандчилар; технологик курил-малар ва металл конструкциялар монтаж бўйича слесарь-монтажчилар; автомобильлар ремонт бўйича слесарь-лар; электр-газ пайвандчилар ихтисоси билан бирга «В» ва «С» категориядаги автомобиль ҳайдовчилар.

ЎҚИШ 15 ВА УНДАН КАТТА ЕШДАГИ 9-11 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ЕШЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 10 ой ва 3 йил. 3 йил муддат билан ўқитган ўқувчилар тўла давлат таъминотида бўладилар, улар 3 маҳал бепул оқиқат, ки-йим-бош билан таъминланадилар.

Билим юртини тугатгандарга ўрта маълумот тўғрисида ва касб эгаллашгандаги ҳақида диплом ҳамда мутахассис-лик даражаси (разряд) берилади. 10 синф маълумотига эга бўлган ўқувчиларга ойнага 30—76 сўмга стипендия тўланади.

Ишлаб-чиқариш тажрибаси (практик) даврида ҳам-ма ўқувчиларга иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕХНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаганлар олий ва ўрта махсус ўқув юрларига имтиёзли шартлар билан ўқишга кириш имкониятига эгадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАН ЎҚУВЧИЛАР ЎЗБЕКИСТОН ССР МОНТАЖ ВА МАХСУС ҚУРИЛИШ ВАЗИРЛИГИ ТРЕСТЛАРИГА ИШГА ЮБОРИЛА-ДИЛАР.

МАШҲУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйдаги ҳужжатларни топшира-дилар: директор номига ариза; туғилганлик тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт; маълумоти ҳақида гувоҳнома (асл нусхаси); ишлаш жойидан справка; медицина справка-си; 6 дона фотосурат (3x4 см).

Бизнинг маълумоти: 700073, Тошкент шаҳри, Ҳам-за район. Оқдар кўчаси, 122-уй. (12, 52, 68, 111, 183-автoбуслар; 5, 26-трамвайларнинг «Ег-мой комбинати» бекати; 26, 161-автoбусларнинг «Жамна» дўнони бека-ти). Қабул комиссияси. Телефон: 91-33-94.

Ўзбекистон ССР халқ таълими вазирлиги Ўзбекистон ССР халқ таълими Бош бошқармаси 41-ҲУНАР-ТЕХНИКА ВИЛИМ ЮРТИ

«С» тоифасидаги «ҳайдовчи автоқорачи» ихтисоси бўйича ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун кечки пулли гуруҳга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Маҳсулотлар 1990 йил 1 сентябрдан бошланади. ЎҚИШ МУДДАТИ — 1 ЙИЛ.

Совет Армияси сафларида хизматни ўтаб келган йи-гитлар қабул қилинадилар.

Билим юртини битиргандар сўнг В. П. Чкалов номида-ги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирилмаларида иш-лаш истганини билдирганлар имтиёзли шартларда қабул қилинадилар.

Ўқиш даври меҳнат фаолиятига қўшиб ҳисобланади. Билим юртига кириш учун қуйдаги ҳужжатлар талаб этилади: директор номига ариза, паспорт, харбий билет, маълумоти тўғрисида ҳужжат, тиббий ҳайдовчилик ша-ҳодатномаси, 4x5 см. натгалликда 6 та фотосурат. Манзилнома: 700128, Тошкент шаҳри, Хушир кўчаси, 83-уй. (44, 48, 97-автoбуслар; 10-трoллейбус; 10, 23, 27-трамвайларнинг «Лабзах» бекати). Телефон: 41-38-22.

Эҳтиёт бўлган яхши БОЛА КУЙИБ ҚОЛДИ

хавфсизлигига эътиборсизликдан келиб чиқди.

— Йил давомида ўрта ҳисобда марказда қанча бемор даволаниш учун келади?

— Ҳар йили марказда тўрт минг-га яқин бемор даволанади.

Реанимация бўлимида ётувчилар сонин йилига 600 дан ортади.

— Валентин Александрович, ки-ши қаттиқ куйиб қолиб дейлик. Шундай ҳолда беморга қай тарзда

— Бу касаллик, очигини айтган-да, ўта хавфли. Нимага деганда, унда инсон тан-аъзоларининг ҳам-маси — юрак, буйрак, ўпка ва ҳатто қон томирлари ҳам чидаб бўлмас даражада оғриқдан азоб чекади.

— Яна бир даҳшатли томони куй-иш 30 фоизга етса, беморнинг ҳаёти хавф остида қолади. Куй-ишда қон ҳам зарарланади.

— Марказда ҳал бўлмаётган қандай муаммолар бор? Шулар ҳақида ҳам суҳбатлашсан ёмон бўлмас эди.

— Бу касаллик, очигини айтган-да, ўта хавфли. Нимага деганда, унда инсон тан-аъзоларининг ҳам-маси — юрак, буйрак, ўпка ва ҳатто қон томирлари ҳам чидаб бўлмас даражада оғриқдан азоб чекади.

— Яна бир даҳшатли томони куй-иш 30 фоизга етса, беморнинг ҳаёти хавф остида қолади. Куй-ишда қон ҳам зарарланади.

— Марказда ҳал бўлмаётган қандай муаммолар бор? Шулар ҳақида ҳам суҳбатлашсан ёмон бўлмас эди.

— Бу касаллик, очигини айтган-да, ўта хавфли. Нимага деганда, унда инсон тан-аъзоларининг ҳам-маси — юрак, буйрак, ўпка ва ҳатто қон томирлари ҳам чидаб бўлмас даражада оғриқдан азоб чекади.

— Яна бир даҳшатли томони куй-иш 30 фоизга етса, беморнинг ҳаёти хавф остида қолади. Куй-ишда қон ҳам зарарланади.

— Марказда ҳал бўлмаётган қандай муаммолар бор? Шулар ҳақида ҳам суҳбатлашсан ёмон бўлмас эди.

— Бу касаллик, очигини айтган-да, ўта хавфли. Нимага деганда, унда инсон тан-аъзоларининг ҳам-маси — юрак, буйрак, ўпка ва ҳатто қон томирлари ҳам чидаб бўлмас даражада оғриқдан азоб чекади.

— Яна бир даҳшатли томони куй-иш 30 фоизга етса, беморнинг ҳаёти хавф остида қолади. Куй-ишда қон ҳам зарарланади.

— Марказда ҳал бўлмаётган қандай муаммолар бор? Шулар ҳақида ҳам суҳбатлашсан ёмон бўлмас эди.

— Бу касаллик, очигини айтган-да, ўта хавфли. Нимага деганда, унда инсон тан-аъзоларининг ҳам-маси — юрак, буйрак, ўпка ва ҳатто қон томирлари ҳам чидаб бўлмас даражада оғриқдан азоб чекади.

— Яна бир даҳшатли томони куй-иш 30 фоизга етса, беморнинг ҳаёти хавф остида қолади. Куй-ишда қон ҳам зарарланади.

— Марказда ҳал бўлмаётган қандай муаммолар бор? Шулар ҳақида ҳам суҳбатлашсан ёмон бўлмас эди.

— Бу касаллик, очигини айтган-да, ўта хавфли. Нимага деганда, унда инсон тан-аъзоларининг ҳам-маси — юрак, буйрак, ўпка ва ҳатто қон томирлари ҳам чидаб бўлмас даражада оғриқдан азоб чекади.

— Яна бир даҳшатли томони куй-иш 30 фоизга етса, беморнинг ҳаёти хавф остида қолади. Куй-ишда қон ҳам зарарланади.

— Марказда ҳал бўлмаётган қандай муаммолар бор? Шулар ҳақида ҳам суҳбатлашсан ёмон бўлмас эди.

— Бу касаллик, очигини айтган-да, ўта хавфли. Нимага деганда, унда инсон тан-аъзоларининг ҳам-маси — юрак, буйрак, ўпка ва ҳатто қон томирлари ҳам чидаб бўлмас даражада оғриқдан азоб чекади.

— Яна бир даҳшатли томони куй-иш 30 фоизга етса, беморнинг ҳаёти хавф остида қолади. Куй-ишда қон ҳам зарарланади.

— Марказда ҳал бўлмаётган қандай муаммолар бор? Шулар ҳақида ҳам суҳбатлашсан ёмон бўлмас эди.

— Бу касаллик, очигини айтган-да, ўта хавфли. Нимага деганда, унда инсон тан-аъзоларининг ҳам-маси — юрак, буйрак, ўпка ва ҳатто қон томирлари ҳам чидаб бўлмас даражада оғриқдан азоб чекади.

— Яна бир даҳшатли томони куй-иш 30 фоизга етса, беморнинг ҳаёти хавф остида қолади. Куй-ишда қон ҳам зарарланади.

— Марказда ҳал бўлмаётган қандай муаммолар бор? Шулар ҳақида ҳам суҳбатлашсан ёмон бўлмас эди.

— Бу касаллик, очигини айтган-да, ўта хавфли. Нимага деганда, унда инсон тан-аъзоларининг ҳам-маси — юрак, буйрак, ўпка ва ҳатто қон томирлари ҳам чидаб бўлмас даражада оғриқдан азоб чекади.

— Яна бир даҳшатли томони куй-иш 30 фоизга етса, беморнинг ҳаёти хавф остида қолади. Куй-ишда қон ҳам зарарланади.

— Марказда ҳал бўлмаётган қандай муаммолар бор? Шулар ҳақида ҳам суҳбатлашсан ёмон бўлмас эди.

— Бу касаллик, очигини айтган-да, ўта хавфли. Нимага деганда, унда инсон тан-аъзоларининг ҳам-маси — юрак, буйрак, ўпка ва ҳатто қон томирлари ҳам чидаб бўлмас даражада оғриқдан азоб чекади.

— Яна бир даҳшатли томони куй-иш 30 фоизга етса, беморнинг ҳаёти хавф остида қолади. Куй-ишда қон ҳам зарарланади.

— Марказда ҳал бўлмаётган қандай муаммолар бор? Шулар ҳақида ҳам суҳбатлашсан ёмон бўлмас эди.

— Бу касаллик, очигини айтган-да, ўта хавфли. Нимага деганда, унда инсон тан-аъзоларининг ҳам-маси — юрак, буйрак, ўпка ва ҳатто қон томирлари ҳам чидаб бўлмас даражада оғриқдан азоб чекади.

— Яна бир даҳшатли томони куй-иш 30 фоизга етса, беморнинг ҳаёти хавф остида қолади. Куй-ишда қон ҳам зарарланади.

— Марказда ҳал бўлмаётган қандай муаммолар бор? Шулар ҳақида ҳам суҳбатлашсан ёмон бўлмас эди.

— Бу касаллик, очигини айтган-да, ўта хавфли. Нимага деганда, унда инсон тан-аъзоларининг ҳам-маси — юрак, буйрак, ўпка ва ҳатто қон томирлари ҳам чидаб бўлмас даражада оғриқдан азоб чекади.

— Яна бир даҳшатли томони куй-иш 30 фоизга етса, беморнинг ҳаёти хавф остида қолади. Куй-ишда қон ҳам зарарланади.

— Марказда ҳал бўлмаётган қандай муаммолар бор? Шулар ҳақида ҳам суҳбатлашсан ёмон бўлмас эди.

— Бу касаллик, очигини айтган-да, ўта хавфли. Нимага деганда, унда инсон тан-аъзоларининг ҳам-маси — юрак, буйрак, ўпка ва ҳатто қон томирлари ҳам чидаб бўлмас даражада оғриқдан азоб чекади.

— Яна бир даҳшатли томони куй-иш 30 фоизга етса, беморнинг ҳаёти хавф остида қолади. Куй-ишда қон ҳам зарарланади.

● Яқинда, тасодифан бир ярм ёшли набирам Гулрух қайноқ чойдан қаттиқ куйиб қолди. Зудлик билан тез тиббий ёрдам чақир-иб, уни куйганларини даволаш мумҳурият марказига олиб бордик. У 45 кунда шифо топиб бағринизга қайтди. Унга ҳаёт бахш этган қўли гул шифокор ва ҳамширавлардан гошда миннатдоримиз. Тўхтапўлат МУХИДДИНОВ, Ўрта Осиё темир йўлининг ишчиси.

Жумҳуриятимизнинг турли вилоят ва районларида куйиш ҳолла-ри нейинги пайтларда кўп-кўп содир бўлаётгани кишини ташвишга солмай қўймайди. Айниқса, ёш болакай ва қизалоқларнинг куйиши тез-тез рўй берибди. Шу боис, куйганларни даволаш жумҳурият марказида бўлиб, реанимация бўлимининг мудири Валентин Алек-сандрович Карев билан суҳбатлашдик:

— Валентин Александрович, марказда ҳаммаси бўлиб қанча ўрин бор? Шаҳарда куйганлар би-лан шуғулланувчи бундан бошқа яна қандай шифохона давола-ниш мумкин?

— Юрта беморга, Бироқ бу жу-да камлик қилади. Қолаверса, куй-ганларни даволайдиган ҳозирча ягона шифохона пойтахтда мана шу. Янгиси эса ҳамон қуриляпти, ишга тушишга ҳали вақт бор.

— Сиз қанча-қанча куйган бе-морларни даволаган тажрибали шифокорсиз. Куйиш сабаблари ҳа-қида қисқача маълумот берсангиз.

— Куйиш инсоннинг ёшига қара-б кўпинча кўп болани оилаларда турли тарзда рўй беради. Еш гу-дликлар асосан қайноқ чойдан, кир-та истилган сувдан, янги тайёр-ланган қайноқ мураббоддан куйиб қолишлари мумкин. Ўсимирлар куй-пича гўтүр, карийд, смола, бен-зин ва тез ёнувчан моддаларни ўй-наш оқибатида шикастланишди. Катталарнинг куйиши техника

— Сиз қанча-қанча куйган бе-морларни даволаган тажрибали шифокорсиз. Куйиш сабаблари ҳа-қида қисқача маълумот берсангиз.

— Куйиш инсоннинг ёшига қара-б кўпинча кўп болани оилаларда турли тарзда рўй беради. Еш гу-дликлар асосан қайноқ чойдан, кир-та истилган сувдан, янги тайёр-ланган қайноқ мураббоддан куйиб қолишлари мумкин. Ўсимирлар куй-пича гўтүр, карийд, смола, бен-зин ва тез ёнувчан моддаларни ўй-наш оқибатида шикастланишди. Катталарнинг куйиши техника

— Сиз қанча-қанча куйган бе-морларни даволаган тажрибали шифокорсиз. Куйиш сабаблари ҳа-қида қисқача маълумот берсангиз.

— Куйиш инсоннинг ёшига қара-б кўпинча кўп болани оилаларда турли тарзда рўй беради. Еш гу-дликлар асосан қайноқ чойдан, кир-та истилган сувдан, янги тайёр-ланган қайноқ мураббоддан куйиб қолишлари мумкин. Ўсимирлар куй-пича гўтүр, карийд, смола, бен-зин ва тез ёнувчан моддаларни ўй-наш оқибатида шикастланишди. Катталарнинг куйиши техника

— Сиз қанча-қанча куйган бе-морларни даволаган тажрибали шифокорсиз. Куйиш сабаблари ҳа-қида қисқача маълумот берсангиз.

— Куйиш инсоннинг ёшига қара-б кўпинча кўп болани оилаларда турли тарзда рўй беради. Еш гу-дликлар асосан қайноқ чойдан, кир-та истилган сувдан, янги тайёр-ланган қайноқ мураббоддан куйиб қолишлари мумкин. Ўсимирлар куй-пича гўтүр, карийд, смола, бен-зин ва тез ёнувчан моддаларни ўй-наш оқибатида шикастланишди. Катталарнинг куйиши техника

— Сиз қанча-қанча куйган бе-морларни даволаган тажрибали шифокорсиз. Куйиш сабаблари ҳа-қида қисқача маълумот берсангиз.

— Куйиш инсоннинг ёшига қара-б кўпинча к

Саккиз йиллик уйқудан сўнг

САККИЗ йил қаттиқ уйқуда ётган Висконсин штатидаги Мэдисон шаҳрининг Фуларос тўсатдан уйғониб, гашира бошлади. «Нью-Йорк пост» рўномасида ёзилишича ва Висконсин университети шифохонасининг доктори Эндрю Кеннер маълумотига қараганда, бемор ўзининг қимлигини, оила аъзоларининг номларини, илгари нима иш билан шуғулланганини унутмаган.

Номни айтилмаган бу одам бундан 10 йил бурун автомобиль ҳалокати пайтида қаттиқ жароҳатланган. Кеннернинг айтишича, шундан кейин у қаттиқ уйқуга кетиб, тўрт ой уйғонмаган. Кейин кўзини очган, бироқ кўп ўтмай аҳоли ёзилган, у яна қаттиқ уйқуга кетган.

— Бу одам уйғонган вақтда, — деб ҳикоя қилади Кеннер — у аллақандай сўроқларга жавоб қайтарди, айта олмайди. Валкун препаратининг кўп миқдорини қабул қилгандан кейингина сўроқларга жавоб қайтарди, овқат еди, ҳатто эшикка чиқиб кетди.

К. ТҒАБОВЕВ таяёрлаган.

● ЧИТА ВИЛОЯТИ. Сўнгги вақтларда Совет-Хитой чегарасидаги Забайкальск аҳоли пункти орқали ўтаётган йўловчилар ва юклар гоёт даражада кўпайди. Корчалоқлар, савқатчилар, транзит йўловчилар шу ерда божхона ходимларига дуч келядилар. Хўжматлар, юклар текширилганидан сўнг улар ўз йўлларига давом этмайдилар. Йўловчиларда божхона декларациясида кўрсатилмаган, ҳатто мамлакатга олиб кириш ёки олиб чиқиш тақиқланган буюмлар учрайдиган ҳоллар ҳам бўлиб туради.

Мўсодара қилинган халқ истеъмоли молларини божхона ички ошди савдосида маҳаллий аҳолига сотади. Ана шу йўл билан давлат хазинасига неча-неча ўн минг сўм пул етказиб берилди.

СУРАТДА: СССРга меҳмон бўлиб бораётган чет эл фуқаросининг юки кўздан кечирилганда, у соҳилларнинг ўзидан ички юздан эъдиқни олиб кетаётганини маълум бўлди. В. Саяпин (ТАСС) сурати.

Биласизми?

Ҳар қимнинг ўз юмуши

● МАЛАЙЗИЯДА яшовчи жақун деб аталувчи уруғда гўшти фақат эркеклар пиширишар экан. Сабзавотларни эса айлар. Агар шу одат бузилса сабзавот пиширган эркек ва гўшт пиширган ай уятга қолади ва бундай твом яроқсиз ҳисобланиб ташлаб юборилади.

● БАҢГЛАДЕШДА яшовчи адивеги деб аталувчи элатда эркеклар белиқ тўтадилар ва ўрмон ҳайвонларини овлайдилар. Усмирлар эса ўрмонга бориб кичикроқ ҳайвонларни, сиқон, қаламуш, олмаҳон ва бэзи қушларни овлайдилар. Айлар эса ўсимликларнинг егулик индизларини, бориқ, маваларини, резаворларини ва қўзиқоринларни тарадилар. Буларда меҳнат тақсироти шу қадар қатъийки, ўсмир овлаган каттароқ ҳайвон ёки эркек овлаган қуш, йиғиб келган тухум ёйишга яроқсиз ҳисобланади.

«Келиш-кетиш»

ёрлигининг тисмоли

● ПАСПОРТНИНГ қадимий тарихи бор. Биринчи бор сувдан ўтиш учун берилган руҳсатнома паспорт деб аталган. Ҳақиқий паспорт системаси эса XV асрда Германияда ривожланган. Россияда жорий этилган «Келиш-кетиш ёрлигининг паспортнинг тисмоли дейиш мумкин. XV асрдаёқ Россияга келувчи чет элликлар ҳамда хорижа борувчи руслар албатта «Келиш-кетиш ёрлигини» эга бўлишган. Мамлакат ички ҳаёти-

да қўлланмадан паспортни Россияда Пётр I жорий этган. 1918 йилда тасдиқланган умумфуқаролик меҳнат дафтраси биринчи совет паспорт тизимининг бажарган, шахсий гувоҳнома ўрнида ҳам қизмат қилган. 1932 йилда СССРда ягона паспорт системаси жорий этилган.

Қалам ишқибози

● ГАБРОВО шаҳрида истикомат қилувчи ҳуқуқшунос Василь Ряков қаламлардан коллекция тўплашни яхши кўради. Унинг хазинасида дунёнинг 40 мамлакатидан келтирилган 28000 дана қалам намуналари бор. Улар ичида энг кексиси — 1878 йили Францияда чиқарилган бўлиб, «Клеопатра» деб номланган.

Коллекциядан маълум бўлишича Болгарияда биринчи қалам 1900 йилда чиқарилган экан.

Энг катта қаламини эса — Чехослованияда реклама сифатида «Кохино» фирмаси чиқарган. Унинг узунлиги бир метр бўлиб, йўқлиги 10 сантиметрдан зиёд. Уни йўқлиги учун тоқарик станогидан фойдаланишга тўри келади.

Уларнинг хили

● ДУНЕДА 70 дан ортиқ рангдаги 370 хил қалам чиқарилади. Уларнинг узунлиги бир сантиметрдан 32 метр 90 сантиметргача боради. Биз ишлатётган оддий қаламда 60 километрни қизик тортиш ёки 500 мингта сўз ёзиш мумкин.

Ф. ЮСУПОВ таяёрлаган.

Мухаррир ўринбосари С. Б. ЕҒУБОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

СССР Алоқа вазирлиги

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТРОТЕХНИКА АЛОҚА ИНСТИТУТИ КУНДУЗГИ ТАЙЕРЛОВ БЎЛИМИГА

1990—1991 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тошкент электротехника алоқа институти кундузги тайерлов бўлимига ўрта маълумотли илгор ишчилар, колхозчилар ва СССР Қурулди Кучлари сафида хизматини ўтаб бўлганларни ҳарбий қисмлар йўланмаси бўйича тингловчилар сафига қабул қилади.

СССР Қурулди Кучлари сафида хизматларини ўтаб бўлганлар қисм командири тасдиқлаган йўланма (2-андоза) ва тавсиянома топширадилар.

Тайерлов бўлимига кирувчиларнинг умумий меҳнат фаолияти 2 йил, йўланма берган ташкилотда эса ишчи ёки колхозчи бўлиб камида бир йил узлуksиз меҳнат қилган бўлиши лар керак.

Иш стажы 2 йилдан кам бўлган ва ўрта мактабни 1989 йилда тугатганлар тайерлов бўлимига қабул қилинадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларини топширадилар: тайерлов бўлимига йўланма (2 ёки 3-андоза), ректор номига ариза (танланган факультет ва мутахассислиги кўрсатилади), ўрта маълумот ҳақида ҳужжат (асл нусха), бош кийимсиз тушилган, 3х4 см катталидаги 6 та фотосурат, 086/У андозадаги тиббий шохдатнома, меҳнат дафтрасидан кўчирма, тавсиянома (маъмурият, партия ва комсомол ёки насаба уюшмаси ташкилоти томонидан берилган).

Ҳужжатларини топшириш пайтида ишдан бўшамаслик керак.

ҲУЖЖАТЛАР 1 ОКТЯБРДАН 25 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кундузги тайерлов бўлимини битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганлар фақат кундузги факультетнинг 1-курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқини 1 декабрдан бошланади. Ўқини муддати — 8 ой (ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда). Кундузги тайерлов бўлимига қабул қилинганлар ойнага 40 сўм миқдорда стипендия, турар жойи йўқлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Манзилимиз: 700084, Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 108-уй.

Тайерлов бўлими деканати, телефон: 35-36-06.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

МЕХНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ 1-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1990-1991 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЎҚИШГА 8-10 СИНФЛАРНИ БИТИРГАН ВА СОВЕТ АРМИЯСИ САФАЛРИДАН ЗАПАСГА БУШАТИЛГАН ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА УНИНГ АТРОФИДА ЯШОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Билим юрти темир йўл транспортини учун қуйидаги ихтисослар бўйича кадрлар тайерлайди: тепловоз машинисти ёрдамчиси, электровоз машинисти ёрдамчиси, пассажир вағони провoдиги (қизлар), контакт тармоқлари электромонтёри (10-синфни тугатганлар).

Ўқини муддати — бир йил. Тепловоз машинисти ёрдамчиси, электровоз машинисти ёрдамчиси, контакт тармоқлари электромонтёри, тоқар, электр-газ пайвандчиси, автослесарь (8-синфни тугатганлар).

Ўқини муддати — уч йил. Уч йиллик ўқишга қабул қилинганлар текин овқат, кийим-боши билан таъминланадилар. Уларга база корхонасида ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 фоизи тўланади. 8-синфни битириб ўқишга кирганлар танланган ихтисосини ағаллаш билан бир қаторда ўрта маълумот олишни ҳам давом эттиридилар. Ўқув курсини тугатганларидан сўнг уларга ағаллаган ихтисосига кўра ва ўрта маълумот олганлиги ҳақида диплом берилди.

Ўқини вақти иш стажига қўшиб ҳисобланади. Аълоқчилар олий ўқув юртлири ва ўрта махсус ўқув юртлирига йўланма оладилар. Билим юрти ётоқхона, спорт комплексига ага, техника инжодкорлиги ва бадий ҳаваскорлик тўғараклари ишлаб туриди.

Ўқини рус тилида олиб берилди. Билим юртини тугатганлар темир йўл транспортини ходимларига берилдиган бэрча имтиҳонлардан фойдаланадилар, шу жумладан бир йилда бир мартаба Совет Иттифоқининг истаган ерига текинга бориб келишлари мумкин.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: паспорт (ёки тугилганлиги тўғрисида гувоҳнома), маълумоти ҳақида ҳужжат, турар жойидан, ота-онасининг иш жойидан справклар, характеристика, ариза, 8 та фотосурат (3х4), амланганлиги ҳақида мактабдан справка.

ЎҚИШ — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билимнинг манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Слоним кўчаси (3, 23-трамвайларнинг «М. Ашрафий кўчаси» бекати). Телефонлар: 96-08-42, 96-04-72.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

14-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1990-1991 ўқув йили учун

ЭЛЕКТР-ГАЗ ПАЙВАНДЧИ ИХТИСОСЛИГИ БЎЙИЧА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юртига Совет Армияси сафидан қайтиб келган, 10-синф ҳажмида маълумоти бўлган, Тошкент шаҳрида ва унинг атрофида яшовчи шахслар қабул қилинадилар.

Ўқини даврида ўқувчиларга 100 сўм миқдорда стипендия, ўқув ишлаб чиқариш практикасидаги иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

Ўқини даври меҳнат стажига қўшилади.

Билим юртини тугатган ўқувчилар Тошкент қурилиш Бож бошқармаси трестларига доимий ишга юбориладилар.

Ўқини 1 сентябрдан бошланади.

Билимнинг манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳар, Ҳамза ноҳияси, Оқ дарё кўчаси, 122-уй.

Транспортлар: 12, 37, 52, 68-автобуслар ва 5, 26-трамвайларнинг «ЕГ-мой комбинати» бекати, 15, 26, 161-автобусларнинг «Жамила» дўкон» бекати.

Телефон: 91-33-94.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги

9-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1990—1991 ўқув йили учун

Тошкент шаҳар мактабларининг 9—11-синф битирувчиларини устки кийимларни тикувчи-мотористка; аёлларнинг енгил қўйлагини тайерловчи тикувчи-мотористка ихтисослари бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

9-синфни битирганлар 3 йил ўқийдилар ҳамда ўрта маълумот ва ихтисос оладилар. Улар кийим-бош ва бепул овқат билан таъминланадилар.

11-синфни битирганлар 1 йил ўқийдилар ва ойнага 30 сўмдан стипендия оладилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга ишлаб топилган иш ҳақининг 50 фоизи берилди.

БИЛИМ ЮРТИДА ЎҚИШ ДАВРИ МЕХНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади: директор номига ариза, турар жойидан ҳамда 086/У андозадаги тиббий шохдатномалар, паспорт, маълумоти тўғрисида аттестат, мактабдан сифатнома, 3х4 см катталидаги 6 та фотосурат.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

9-ҳунар-техника билим юрти юксак маданият максабини бўлиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Вазирлар кенгаши, Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети ва Ўзбекистон ЛКБЕИ Марказий Комитетининг кўчма Қизил Байроғи билан мукофотланган.

Билим юртида ўтказиладиган «Биринчи буюм байрами», «Қасби бўйича энг яхши» конкурслари, «Еш ишчи» кунли тадбирлари аниғанга айланиб қолган. «Қизил чиниғул» комсомол-ешлар клуби ишлаб туриди. Ўқувчиларнинг «Модалар уйи» ташкил этилган. Техника инжодети, бадий-ҳаваскорлик тўғараклари ҳамда спорт шўбабларига машғулотлар ўтказилапти. Билим юртини аълога битирган ўқувчилар педагогика кенгашининг қарорига биноан Тошкент тўқимачилиги ва енгил саноат институтининг кундузги бўлимига ўқишга киришга тавсия этиладилар.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, 100-алоқа бўлими, Б. Хмельницкий кўчаси, 55-уй (4, 7, 9, 11, 24, 28-трамвайлар: 2, 3, 7, 11, 40, 45, 50, 51, 54, 57, 58, 67, 80, 99, 94-автобуслар: 2, 6, 13, 14, 16-троллейбусларнинг «Театральная» бекати). Телефон: 54-95-58.

37-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги касб-ҳунарлар бўйича

ўқув ишлаб чиқариш усталарини

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

назорат контроль-ўлчов асбоблари ва автоматизация оператори, электррогазпайвандчи, автомобиль ремонтчи бўйича слесарь, бўёғчи-сувоғчи, литва билан кошчиловчи, ишлаб чиқариш инжениери, инжодий техник раҳбари;

Ўқитувчилардан: қурилиш ишлари, авто ишлари бўйича, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматизация, электррогазпайвандчилар, махсус мутахассислари, бадий раҳбар, жисмоний тарбия раҳбари, ўзбек тилини биладиган секретарь-машинистка, психолог, машина ҳайдовчи.

Билимнинг макон: Тошкент шаҳри, Чилонзор райони, 20-квартал, 35-уй (69, 50, 78-автобуслар; 17-трамвайнинг «С. Раҳимов» метро станцияси бекати).

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР, ШИРКАТЛАР РАҲБАРЛАРИ ВА АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Х. З. КАЛОНОВ НОМИДАГИ ОЛИЙ

ҲУНАР БИЛИМ ЮРТИ

1990 ЙИЛ 1 ОКТЯБРДАН БОШЛАБ

Программалаштиришни ўргатиш ва ҳар хил турдаги шахсий электрон ҳисоблаш машиналари учун ҳисоблаш техникаси билан ишлашни ўргатишга доир

ХИЗМАТ ТУРЛАРИНИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Машғулотлар 45, 80 ва 120 соатга мўлжалланган бўлиб, унда электрон ҳисоблаш машиналари операторлари, шахсий электрон ҳисоблаш машиналарининг программалаштирувчиси ва шахсий электрон ҳисоблаш машинаси тармоқ программаловчиси даражасида билим берилди.

Машғулотлар 5 кишидан иборат гуруҳлар тўлганидан сўнг бошланади.

Таълим РСАТ/ХТ типидаги шахсий электрон ҳисоблаш машинаси ўқувчилар учун қулай вақтларда ўтказилади.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги манзилга мурожаат қилинг: Тошкент шаҳри, Хуршид кўчаси, 45-уй. Телефон: 34-55-73.

Ўзбекистон ССР «Билим» жамиятининг ЖУМҲУРИЯТ ИҚТИСОДИИ ВА ИЛМИЙ-ТЕХНИКАВИЙ ТАРҒИБОТ УБИ

ташкilotлар ва корхоналардан бозор муносабатларини ривожлантириш асослари бўйича семинарлар ва маърузалар туркумини ўтказиш юзасидан

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Бу тадбирларда қуйидаги масала кўриб чиқилади: бошқариладиган бозор иқтисодидаги ўтиш механизми, унда буронлик билан иш юритиш эркинлиги, иқтисоднинг давлат таъзияқидан чиқиши, нарх-наво юзига келишини ислох қилиш ва молиявий кредит сифатини ривожлантириш, меҳнат ҳақи тўлаш ва иш билан бандлик, Иттифоқ ва жумҳуриятларнинг ўзаро иқтисодий муносабатлари, бозор инфраструктурасининг шаклланиши, ташқи иқтисодий алоқалар, аҳолига ижтимоий мадад бериш системаси, истеъмол ва молия бозорини ташкил қилиш ва бошқалар.

Семинарлар ва маъруза туркумлари учун келишув асосида ҳақ тўланади. Қуйидаги манзилга мурожаат қилинган: 700128, Тошкент шаҳри, А. Қодирий кўчаси, 13-уй. Телефонлар: 44-53-83, 44-57-44.

Тошкент шаҳар ижроия комитети Савдо Бож бошқармасининг Киров район озиқ-овқат савдоси ташкилотига қарашли

50—«УНИВЕРСАМ» МАКТАБ-МАГАЗИНИ КИЧИК СОТУВЧИЛАР ТАЙЕРЛАЙДИГАН 6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

НАВБАТДАГИ ҚАБУЛ ЎТКАЗАДИ

Қабул кириш имтиҳонларисиз ўтказилади.

Тошкент шаҳрида пропискада турувчи 8—10 синф ҳажмида маълумотли, 16 ёшдан 30 ёшгача бўлган қиз-қувонлар тақлиф қилинади.

Ўқувчиларга ойнага 52 сўмдан 63 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқини вақти меҳнат фаолиятига қўшиб ҳисобланади. Ўқувчилар бир вақтининг ўзида кечки мактабда ҳам ўқинишлари мумкин.

Мактаб—магазини битирганларга Киров район озиқ-овқат савдоси ташкилоти магазинларига ишлаш учун йўланма берилди ва имтиёзли шартларда савдо савдоси техникумининг сиртки бўлимига кириб ўқиниш имконияти яратилди.

Машғулотлар — гуруҳлар тўлиғига қараб бошланади. Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Юнусов даҳаси, (25, 28, 29-трамвайлар: 8, 24, 51, 60, 72, 82, 91-автобусларнинг «Универсам» бекати).

24-08-71, 33-08-51 телефонлари бўйича қўшимча маълумот олиш мумкин. Савдо ташкилоти манзили: Тошкент шаҳри, Сулаймонов кўчаси, 53-уй, (9, 19, 51, 85-автобуслар: 1, 8, 10-троллейбусларнинг «Оккуп офицерлар уйи» бекати).

АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОНИ АВТОМОТО-ҲАВАСКОРЛАР ЖАМИЯТИ КЕНГАШИ

шахсий автомашина ҳайдовчиларини йўловчиларни ташишда қатнашишга

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Автомобилларни таъмирлаш бўйича автохизмат кўрсатилади.

Йил бўйи узлуksиз ишлаган жамият аъзоларига автомашина ва аккумуляторлар берилди.

Ружатнома баҳоси — ҳар ойда 70 сўмдан.

Ҳужжатларини расмийлаштириш учун ўзининг билан бирга шахсан паспорт, техник паспорт, ҳайдовчи гувоҳномаси, 3х4 см. ўлчамдаги 2 та сурат олиб келишингиз шарт.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинган: Тошкент шаҳри, Акмал Икромов райони, Чилонзор 22-мавзеси, 10-уй, 12-хона (75, 78, 41, 33, 77, 87, 3, 2, 182, 13-автобуслар: 12, 13-троллейбусларнинг «Москва остонаси кўчаси» бекати).

Расмийлаштириш сешанба, чоршанба, пайшанба кунлари соат 10 дан 12.30 гача ва 15 дан 17.00 гача; шанба кунлари соат 10 дан 14.00 гача ўтказилади.

2 АВГУСТАДА ВАДИНИ ФИЛЬМЛАР:

Савнат саройи — «АВДУЛЛА» (катта зал, 11, 12.30, 16, 18.30, 20.40), «ОНА БУРҒ», «ВУЮК МУТТАҲАМ» (кичичик зал, 12, 15, 18, 21.00).

Чайна — «МАФИЯНИНГ ХОТИНИ» (тоқ соатларда, 20.45 да).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЭЛЬВИРА — ҚОРОНГУЛИК ҲОКИМАСИ» (тоқ соатларда).

ВЛСМ 30 йиллиги — «АНТУАНИНГ ЖИНОЯТИ» (тоқ соатларда); «КУМ КАРЬЕРИ ТЕ. НЕРАЛЛАРИ» (кукуфт соатларда).

Нукус — «КУЙЛАТГАН ЧИ. ГАНОҚ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

К. Ерматов номи — «КАТА ОДАМ» (12, 18).

Москва — «ШИНА — ЧАН. ГАЗЗОРЛАР МАЛИКАСИ» (11, 13.30, 16, 18.20, 20.40).

Восток — «МАФИЯНИНГ ХОТИНИ» (13.40, 17, 20.30).

Фестиваль (ёғин) — «МАФИЯНИНГ ХОТИНИ» (21.15).

Ю. А. ГАГАРИН НОМИЛИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

қуйидаги фанлар бўй